

Előterjesztő: Dr. Faragó Péger
polgármester

Készítette: Fucskó Róbertné
osztályvezető

Aleva Mihályné
Intézményvezető

B e s z á m o l ó
a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Tisztelt Képviselő Testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg.

A fenti jogszabályok előírásainak megfelelően elkészítettük az előírt beszámolót, mely tartalmazza a Jegyzői Gyámhatóság, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat beszámolóját.

Kérjük Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2012. évi gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadni szíveskedjen.

Sajószentpéter, 2013. április 9.

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2013. (IV. 18.) határozata
a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámoló elfogadásáról

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a tárgyi beszámolót és az abban foglaltakat elfogadta.

Felelős: Jegyző
Igazgatási Osztályvezető
TSZK vezető

Határidő: azonnal

**BESZÁMOLÓ A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYERMEKJÓLÉTI FELADATOK
ELLÁTÁSÁRÓL**

2012.

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
1. A gyermekek védelmének rendszere.....	4
A település demográfiai mutatói.....	5
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása.....	6
2.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.....	6
2.2 Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.....	7
2.3 Óvodáztatási támogatás.....	8
2.4 Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.....	8
2.5 Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.....	10
3. A gyermekjóléti szolgáltatásról.....	11
3.1 A szolgálat feladata.....	11
3.1.1 Tájékoztatás.....	12
3.1.2 Tanácsadás.....	12
3.1.3 Válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása.....	12
3.1.4 Prevenációs szolgáltatások.....	13
3.1.5 Hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtás.....	13
3.1.6 Adományok közvetítése.....	13
3.1.7 A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése.....	14
3.1.8 A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése.....	15
3.1.9 Javaslattétel gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására.....	16
3.1.10 A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése – utógondozás.....	17
3.1.11 Környezettanulmány készítése.....	17
3.2 A Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évi szakmai tevékenységének elemzése.....	17
3.3 A Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évben végzett tevékenységének összegzése.....	19
4. Bölcsődei gondozás-nevelés.....	20
4.1 A bölcsődei gondozás- nevelés feladatai.....	20
4.2 A bölcsőde megnyitásával elért eredmények.....	20
5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések.....	21
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.....	21
6.1 A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2012. évben.....	21
6.2 A bűnelkövetés okai.....	22
7. Jövőre vonatkozó javaslatok célok.....	22

Bevezetés

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

E célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogai érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmét biztosító, pénzben és természetben nyújtott, valamint személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, az ellátások finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, továbbá a gyermekvédelmi gondoskodás egyes formáit, fő szabályait és a gyámügyi igazgatás szervezetét.

A törvény végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX.10.) sz. Korm. rendelet, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet szabályozza. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás feltételeit a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásról szóló 2/2009. (I.26.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

A Gyvt. szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

1.A gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint jogszabályban meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- az otthonteremtési támogatás
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása,
- gyermekek átmeneti gondozása

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- otthont nyújtó ellátás

- utógondozói ellátás
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

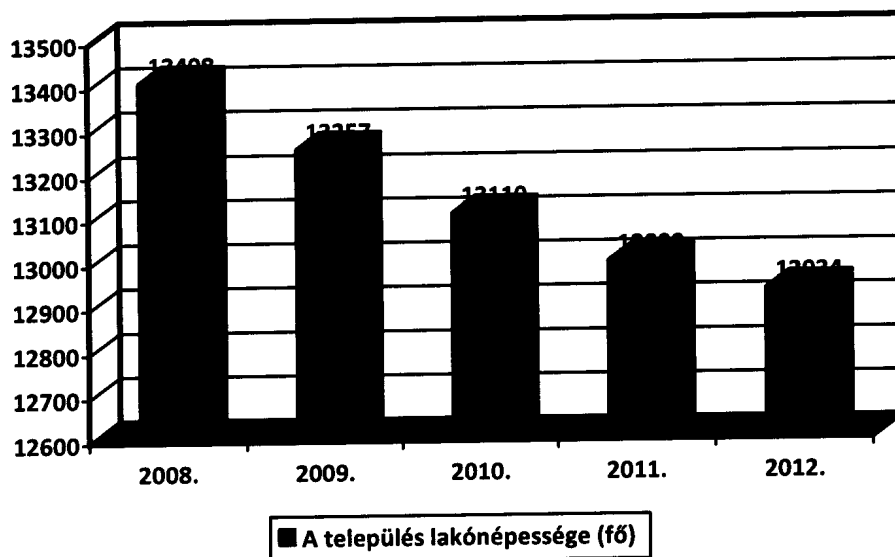
- védelembe vétel
- családba fogadás
- ideiglenes hatályú elhelyezés
- átmeneti nevelésbe vétel
- tartós nevelésbe vétel
- nevelési felügyelet elrendelése
- utógondozás elrendelése
- utógondozói ellátás elrendelése

A gyermekvédelmi rendszer része a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatalok intézeti ellátása. A fiatalok javítóintézeti neveléséről külön törvény rendelkezik.

2013. január 1-jétől a járási hivatal szakigazgatási szerveként működő járási gyámhivatalhoz került a jegyzői és a városi gyámhivatali feladat- és hatáskörök jelentős része. A járási gyámhivatal jogosult eljárni egyebek mellett a védelembe vétellel, iskoláztatási támogatás szüneteltetésével, gyermekelhelyezéssel, szülői felügyeleti jog gyakorlásával, gyermektartásdíjjal, kiskorú házasságkötésének engedélyezésével, gyámsági, gondnoksági, valamint vagyonkezeléssel kapcsolatos ügyekben.

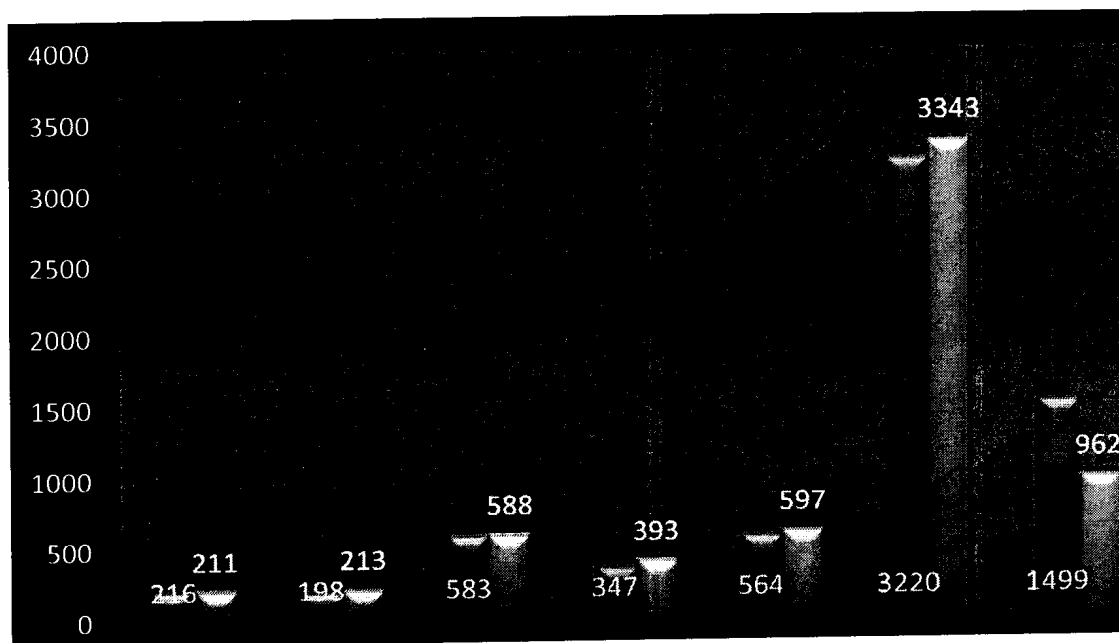
A települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörében maradtak a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások.

A település demográfiai mutatói

Városunk lakosságának száma 2012. december 31. napján 12.934 fő.
Az előző évhez viszonyítva a lakosság száma 65 fővel (0.5 %-kal) csökkent.

A lakosok száma korcsoportos bontásban

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági feladatok értékelését az alábbiakban terjesztjük elő:
Jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági feladatokat 2 fő látja el.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás,
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- óvodáztatási támogatás

2.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Az egységes családtámogatási rendszer kialakítása együtt járt a rendszeres gyermekvédelmi támogatás beépülésével a családi pótlékba. Annak érdekében, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz kötődő egyéb kedvezményeket továbbra is igénybe vehessék, bevezetésre került a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.

A kedvezményre való jogosultság megállapítása által 2012. évben lehetővé vált a családok számára az ingyenes tankönyvellátás, bölcsődei, óvodai, valamint általános iskola 1-8. évfolyamán tanulók esetében ingyenes étkezés igénybevétele, a középfokú oktatási intézmények tanulói esetében az 50 %-os étkezési térítési díjkedvezmény igénybevétele.

A kedvezményre való jogosultság a határozat (nevelési, oktatási) intézménynél történő bemutatásával vehető igénybe.

Az elmúlt évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránt benyújtott kérelmek elbírálása után kedvezményre jogosult gyermekek száma: 1190 fő, ebből 130 fő nagykorú. (A kedvezményben részesülők száma közel 7 %-kal csökkent.)

Akinek a kedvezményre való jogosultsága az elmúlt év augusztus 1-jén fennállt, pénzbeli támogatásban részesült, melynek összege gyermekeként 5800,-Ft volt. Azon családok, akiknek a kedvezményre való jogosultsága 2012. november 1-jén fennállt az egyszeri támogatást már természetben – Erzsébet utalvány formájában – kapták. Erre a célra a két alkalommal (pénzbeli támogatásként: 6.687.400.-Ft, természetbeni támogatásként: 6.513.400.-Ft) összesen 13.200.800.-Ft került kifizetésre. Ez az adat tartalmazza azoknak a nagykorúaknak a számát is, akik saját jogon részesülnek kedvezményben (23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, közoktatási intézmény nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermek, ill. 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermek).

A kifizetett összeg 100%-ban állami finanszírozású.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság egy főre jutó jövedelem értékhatára 2012. évben:

- családban nevelkedő gyermek esetén 37.050.-Ft/hó (az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-a),
- nagykorúvá vált gyermek, tartósan beteg, illetve súlyos fogyatékos gyermek, vagy a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve más törvényes képviselő gondozása esetén 39.900.-Ft/hó (az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-a) volt.

A fentiekben ismertetett „klasszikus” kedvezményen kívül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények is társulnak, pl.:

- az Útravaló Ösztöndíjprogramról szóló 152/2005. (VIII.2.) Korm. rendelet
- a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. tv. 5.§ (2) bek.
- a költségmentesség megállapításáról szóló 180/2005. (IX.9.) Korm. rendelet 4.§ (2) bek.
- a 2007. évi LXXXVI. törvény és végrehajtására kiadott 273/2007. (X.19.) Korm. rendelet alkalmazásában a védendő fogyasztók nyilvántartásába történő felvétele
- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 121. §.
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXC. törvény
- a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. tv. 8. § (4), (7) bekezdés
- a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet 32/D. §.
- a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. tv. végrehajtására alkotott 32/1992. (XII.23.) NM rendelet (A terhesség-megszakítás térítési díja)

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránt előterjesztett kérelmek közül 17 elutasításra került. Az elutasítást minden esetben a magasabb jövedelmi viszonyok indokolták. Ezen családokban az egy főre jutó jövedelem összege meghaladta a fentiekben ismertetett jogosultsági értékhatárt (az 1997. évi XXXI. tv. 19.§ (2) bekezdését).

Az elutasító határozatok ellen jogorvoslati kérelmet nem terjesztettek elő.

2.2 Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Ilyen pénzbeli ellátásban egy gyermek részesült 2012. augusztus 24-ig.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás havi összege – gyermekenként – az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 %-a, 2012-ben havonta 6.270.- forint volt (a támogatás összege a 2011. évvel megegyezett, mert az öregségi nyugdíj legkisebb összege nem változott.)

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermek pótlékban is részesült, mert a támogatásra való jogosultsága augusztus 1-jén fennállt. A pótlék összege esetenként 8.400.- Ft volt.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás és a pótlék éves összege: 58.560.-Ft volt, amely 100 %-ban állami finanszírozású. 2012. évben új kérelem előterjesztésére nem került sor.

2.3 Óvodáztatási támogatás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó támogatási forma, amely 2009. január 01. napjától hatályos.

A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és a szülői felügyeletet gyakorló szülő - a gyermek hároméves koráig - legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Ha az óvodáztatási támogatás jogosultsági feltételei fennállnak, a gyermek után a szülő június és december hónapban támogatásban részesül. A támogatás összege 2012-ben első alkalommal, ha a gyermek óvodai beíratására 2009. január 01. napját követően került sor, 20.000.-Ft volt, ha ezt megelőzően, akkor 10.000.-Ft. A második esetben (decemberben) egységesen 10.000.-Ft.

Június hónapban tizenegy gyermek részesült támogatásban, ezek közül kilenc kiskorúnak az előző évben került megállapításra, két kiskorúnak az értékelt időszakban. A tizenegy gyermek óvodáztatási támogatására összesen 130.000.-Ft került kifizetésre.

December hónapban már csak öt gyermek részesült ilyen jogcímen támogatásban, egy kiskorúnak a korábbi, négy gyermeknek az újonnan megállapított jogosultság alapján történt az utalás, összesen 90.000.-Ft értékben. Az évi két alkalom összesen 220.000.- Ft-os kifizetéssel járt. Ezen támogatás kifizetése 100 %-ban a központi költségvetés keret terhére történik.

Fentiek alapján megállapítható, hogy az óvodáztatási támogatást, mint pénzbeli támogatást a bevezetés negyedik évében sem vették jelentős számban igénybe. Az óvodáztatási támogatás jogosultsági feltételeinek egyébként megfelelő családok közül kevesen gondoskodtak a gyermek rendszeres óvodába járatásáról. Az évi két alkalommal történő pénzbeli támogatás lehetősége nem motiválta eléggé az érintett szülőket.

Az előterjesztett kérelmek közül 6 elutasító döntéssel zárult. Az elutasítás oka minden esetben az volt, hogy az igazolt és az igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen meghaladta a munkanapokra eső óvodai nevelési napok 25%-át.

2.4 Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermek ahol a család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Elsősorban azt a gyermeket, illetve fiatal felnőttet lehet alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akinek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, és az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorul, feltéve, hogy a gyermek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120 %-át, 2012-ben ez az értékhatár 34.200.- Ft.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a 2/2009. (I. 26.) sz. KT rendelete szabályozza, amely 2009. február 1. napjától hatályos.

A jogszabály célirányos, meghatározza azokat a körülményeket, amelyre támogatás igényelhető, valamint az indok jellegének megfelelő azon dokumentumokat és igazolásokat, melyet a kérelemhez csatolni

szükséges. Továbbá rögzíti a családonként igényelhető támogatás éves keretösszegét, mely értékhatártól a hatáskört gyakorló bizottság rendkívüli élethelyzetben - méltányosságból - eltérhet.

Rendkívüli támogatásban 2012. évben a családok elsősorban akkor részesültek, ha váratlan kiadásuk keletkezett, mint pl.: gyógyszer kiváltása, kórházi kezeléssel kapcsolatban felmerült kiadás - tisztálkodási eszközök vásárlása, utazási költség, stb. -, gyermek részére szemüveg kiváltása, csecsemő részére tápszer vásárlása, vagy tanévkezdéskor tanfelszerelés vásárlása, amelyet saját anyagi erőből nem tudtak biztosítani. Az év folyamán több alkalommal kértek anyagi segítséget olyan szülők, akik átmeneti nevelésben lévő gyermekükkel kívántak kapcsolatot tartani.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás ügyben a döntési jogkört a Közoktatási, Kulturális, Szociális és Egészségügyi Bizottság gyakorolja. A kérelmek elbírálásánál a bizottság családonként, a rászorultság figyelembevételével, és a gyermekek érdekét mindenek fölé helyezve hozta meg döntéseit.

A Bizottság általában két-három hetente ülészik, az ügyben előterjesztett kérelmek elbírálására a benyújtást követő bizottsági ülésen kerül sor.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülő családok száma a támogatási alkalmak szerinti megoszlásban:

Egy alkalommal	Két alkalommal	Három alkalommal	Négy alkalommal	Öt alkalommal	Összesen
125	58	11	3	3	180

A 180 családban összesen 406 gyermek él. Az elmúlt évben ennyi gyermek érdekében vált szükségessé a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesített családok a gyermekek száma szerinti megoszlásban:

Egy gyermek	Két gyermek	három gyermek	Négy vagy öt gyermek	Hat vagy több gyerek	Összesen
58	52	47	22	1	180

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránt benyújtott kérelmek oka döntő többségben a gyermekek iskolakezdése miatt jelentkező többletkiadás, betegség miatt felmerülő gyógyszerköltség, az alacsony jövedelem miatti megélhetési problémák, lakásfenntartással kapcsolatos anyagi gondok, illetve a váratlanul felmerülő (pl. haláleset kapcsán) kiadások voltak. A családok megélhetését általában fenyegető problémák megoldására átmeneti segéllyel, a gyermekekkel kapcsolatos anyagi nehézségek esetén rendkívüli gyermekvédelmi támogatással igyekezett az önkormányzat segíteni.

Erre a jogcímre előirányzott keretből összesen 1.043.000.-Ft került felhasználásra. A felhasznált összeget az önkormányzat 100 %-ban saját forrásból biztosította.

Az értékelt időszakban 9 rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása iránti kérelem elutasításra került.

Az elutasítás okai:

- 7 esetben az egy főre jutó jövedelem meghaladta a helyi rendeletben meghatározott értékhatárt.
- 1 esetben a rendkívüli élethelyzet nem nyert bizonyítást.
- 1 esetben az éves adható összeghatárt kimerítették.

2.5 Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Városunkban a gyermekétkeztetés intézményes keretek között történik.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság alapján 2012. évben lehetővé vált a családok számára a bölcsődei, óvodai nevelésben részesülő gyermekek és általános iskola 1-8 évfolyamán tanulók esetében az ingyenes étkezés igénybe vétele. A középfokú oktatási intézmények diákjai 50 %-os térítési díjkedvezményre voltak jogosultak.

Településünkön a Központi Általános Iskola három tagiskolával, a Központi Napközi Otthonos óvoda három tagóvodával működött.

Óvodában, iskolában szervezett kedvezményes étkeztetésben részesülők száma:

KIMUTATÁS A 2012. ÉVI ÁTLAGLÉTSZÁMOKRÓL

A SAJÓSZENTPÉTERI KÖZPONTI NAPKÖZI OTTHONOS ÓVODÁKBAN

(220 főzési nappal számolva)

(Bányász utcai Tagóvoda 122 Nappal)

INTÉZMÉNY	ADAG 100%- OT FIZETŐ	ADAG 50%-OS T.BETEG	ADAG 50%-OS 3 GY.	ADAG 50%-OS ÖSSZ.	ADAG INGYE- NES	ÖSSZ. ADAG	ÁTLAG LÉTSZ. 100%- OT FIZETŐ	ÁTLAG LÉTSZ. 50%-OS T.BETEG	ÁTLAG LÉTSZ. 50%-OS 3 GY.	ÁTLAG LÉTSZ. 50%-OS ÖSSZ.	ÁTLAG LÉTSZ. INGYENE S	ÖSSZ. ÁTLAG LÉTSZ.
MÓRA Ú.TAGÓVODA	2 256	235	885	3 376	13 214	16 590	10,25	1,07	4,02	5,09	60,06	75,41
HUNYADI Ú.TAGÓVODA	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BÁNYÁSZ Ú.TAGÓVODA	4 217	306	256	4 779	4 078	8 857	34,57	2,51	2,10	4,61	33,43	72,61
HARICA Ú.ÓVODA	6 584	1 092	443	8 119	5 991	14 110	29,93	4,96	2,01	6,98	27,23	64,14
SEMMELWEIS Ú.TAGÓVODA	6 771	1 040	1 337	9 148	9 178	18 326	30,78	4,73	6,08	10,80	41,72	83,30
SKNÓ ÖSSZ:	19 828	2 673	2 921	25 554	32 461	57 883	105,53	13,27	14,21	27,48	162,44	295,46

KIMUTATÁS A 2012. ÉVI ÁTLAGLÉTSZÁMOKRÓL

A SAJÓSZENTPÉTERI KÖZPONTI ÁLTALÁNOS ISKOLÁKBAN

185, Léway tagiskola 111 főzési nappal számolva

INTÉZMÉNY	ADAG 100%- OT FIZETŐ	ADAG 50%-OS T.BETEG	ADAG 50%-OS 3 GY.	ADAG 50%-OS RGYV	ADAG 50%-OS ÖSSZ.	ADAG INGYE- NES	ÖSSZ. ADAG	ÁTLAG LÉTSZ. 100%- OT FIZETŐ	ÁTLAG LÉTSZ. 50%-OS T.BETEG	ÁTLAG LÉTSZ. 50%-OS 3 GY.	ÁTLAG LÉTSZ. 50%-OS RGYV	ÁTLAG LÉTSZ. 50%-OS ÖSSZ.	ÁTLAG LÉTSZ. INGYEN	ÖSSZ. ÁTLAG LÉTSZ.
KOSSUTH L. ÁLT. ISKOLA	8 874	5 342	3 278	0	17 494	35 139	52 633	47,97	28,88	17,72	0,00	46,59	189,94	284,50
LÉVAY J. TAGISKOLA	0	0	0	0	0	1 701	1 701	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,32	15,32
HUNYADI M. TAGISKOLA	3 162	801	1 909	0	5 872	27 283	33 155	17,09	4,33	10,32	0,00	14,65	147,48	179,22
MÓRA F. TAGISKOLA	245	115	59	0	419	25 997	26 416	1,32	0,62	0,32	0,00	0,94	140,52	142,79
SKÁI ÖSSZ.:	12 281	6 258	5 246	0	23 784	90 120	113 905	66,38	33,83	28,36	0,00	62,18	493,26	621,89

megjegyzés: Városgondnokság könyvelési csoport nyilvántartása alapján.

2012. évi szociális nyári gyermekétkeztetés elszámolása, a feladat leírása

Sajószentpéter Városi Önkormányzat a 2012.07.02. és a 2012.08.31. időszakban a Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft-vel (továbbiakban: szolgáltató) kötött szolgáltatási szerződés útján biztosította a szociális nyári gyermekétkeztetést.

A szolgáltató nyilatkozatában és a szolgáltatási szerződésben vállalta, hogy a 2012. évi szociális nyári gyermekétkeztetés ételei a - települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából 2012. évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól szóló - 23/2012 (IV.18.) NEFMI rendelet 2.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti feltételeknek megfelelően készülnek el.

A Közoktatás, Kulturális, Szociális és Egészségügyi Bizottság 513 fő gyermek kérelmét bírálta el. Nem minden igénylő felelt meg a jogszabályi előírások szerinti feltételeknek, továbbá a jogosultak sem vették minden esetben igénybe az étkeztést vagy a nyári étkezés teljes időtartamára nem állt fenn a jogosultságuk.

A szolgáltató részére július hónapra – a megrendelt 8459 adag meleg ebédért - 3 717 054.-Ft, augusztus hónapra - a 8791 adag ebédért - 3 862 941.-Ft került kifizetésre.

Összesített étkezési napok száma: 17250

A felhasznált állami támogatás mértéke: 7.579.995.-Ft

Az étkeztetés biztosításával kapcsolatos szervezési, nyilvántartási feladatokat az Intézményirányító és Szervezési Osztály látta el. Az Intézményirányító és Szervezési Osztály munkáját – az igények felmérésében és a jogosultság ellenőrzésében – segítették az iskolai és óvodai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, a családgondozók, védőnők és a hivatal gyámügyi munkatársai.

3. A gyermekjóléti szolgáltatásról

A gyermekjóléti szolgáltatás az 1997. évi XXXI. törvény és rendeletei által szabályozott, a gyermekek érdekeit védő, személyes, szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja

- a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jóllétének, családban történő nevelkedésének elősegítését,
- veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését,
- a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezését.

Ezen belül, a gyermekjóléti szolgálat, szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszerrel szoros együttműködésben.

A szolgálat által nyújtott ellátások, szolgáltatások igénybevétele térítésmentes, és az esetek nagy részében önkéntes, csak fokozott veszélyeztetettség esetén kötelezi a gyámhivatal a gyermekeket és a szülőket kötelezettségeik teljesítésére.

Településünkön a gyermekjóléti szolgáltatás 1999-től biztosított önálló Gyermekjóléti Szolgálat működtetésével.

3.1 A szolgálat feladata

- ❖ Tájékoztatás a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról,
- ❖ családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, vagy az ezekhez való hozzájutás szervezése,
- ❖ válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása,
- ❖ szabadidős programok szervezése,

- ❖ hivatalos ügyek intézésének segítése,
- ❖ a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- ❖ a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- ❖ tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról,
- ❖ családgondozással a gyermek problémáinak rendezése, a család működési zavarainak ellensúlyozása,
- ❖ családi konfliktusok megoldásának elősegítése,
- ❖ egészségügyi, szociális alapszolgáltatások, hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- ❖ javaslat készítése védelembe vételre, ill. a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a tankötelezettség teljesítésének előmozdítására,
- ❖ javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésre, leendő gondozási helyére, ill. annak megváltoztatására,
- ❖ a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- ❖ utógondozás biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- ❖ felkérésre környezettanulmány készítése.

3.1.1 Tájékoztatás

2012-ben is folyamatosan tájékoztattuk a település lakosságát, és a Szolgálatot felkereső klienseinket **plakátok, szórólapok, kiadványok** segítségével az igénybe vehető szolgáltatásokról, valamint más szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről. Ezen belül például

- a betegjogi, az ellátott jogi és a gyermekjogi képviselő fogadóórairól, elérhetőségéről,
- a fiatalok és felnőtt pártfogó felügyelők fogadóóráinak rendjéről,
- jogi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségeiről (pl.: „Nép ügyvédje” Jogi Segítségnyújtó Szolgálat, Igazságügyi Hivatal Áldozatsegítő Szolgálat),
- a NANE (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen) Egyesület által működtetett segélyvonalról,
- az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat ingyenes segélyvonaláról,
- különböző segélyvonalokról, segélytelefonszámokról (pl.: Kék Vonal Gyermek és Ifjúsági Telefonszolgálat, áldozatsegítő vonal bűncselekmény áldozatainak, stb.),
- a Sajószentpéteri Egységes Pedagógiai Szakszolgálat tevékenységéről és elérhetőségéről,
- családterápiás, párterápiás szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről.

A lakosság tájékoztatása céljából a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök segítségét is igénybe vettük, **hirdetéseinket a helyi televízió is sugározta.**

3.1.2 Tanácsadás

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói napi munkájuk során az **információnyújtás** – 2012-ben **3128 alkalommal** - mellett folyamatosan segítettek a klienseiket szakmai ismereteket igénylő tanácsokkal. Általánosnak mondhatók az élet- és családvezetési gondok, gyermeknevelési problémák, melyek párosulva a munkanélküliség, közműdíjak felhalmozódása miatti anyagi ellehetetlenüléssel, súlyos krízishelyzeteket idézhetnek elő. Ezeket a hirtelen kialakult, azonnali döntést, intézkedést megkövetelő veszélyhelyzeteket nehezítik a szenvedélybetegségből – főleg alkohol és kábítószerfüggés – és pszichiátriai megbetegedésekből adódó váratlan, olykor agresszív megnyilvánulások. Mindezek összetett problémamegoldó készséget követelnek meg a családgondozóktól, egészségügyi, jogi, pszichológiai, nevelési tanácsadást egyaránt szükségessé tesznek. 2012-ben **2511 alkalommal került sor tanácsadásra** Szolgálatunknál.

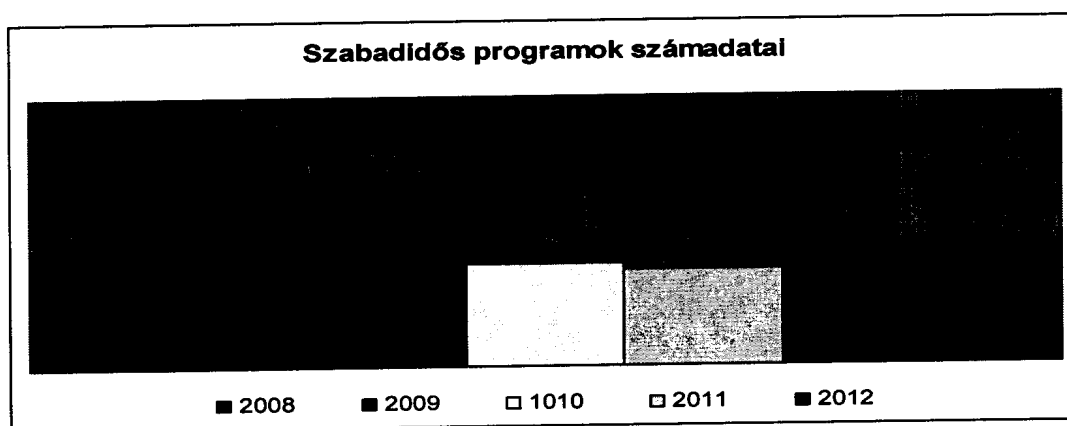
3.1.3 Válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása

Az elmúlt évben **három esetben** került sor – a Védőnői Szolgálattól kapott jelzés kapcsán, velük közösen dolgozva – válsághelyzetben lévő várandós anya gondozására, támogatására, akik közül egy fiatalkorú volt. Az anyák terhességük tényét nem megfelelően kezelték, a Védőnői Szolgálattal nem, vagy csak

nagyon kis mértékben tartottak kapcsolatot, tanácsaikat, útmutatásaikat nem tartották be, súlyosan veszélyeztették saját és születendő gyermekük egészségét. A családgondozók személyes segítő kapcsolat keretén belül gondoskodtak az anyát és a magzatot ért káros hatások megszüntetéséről, a gyermek születését követően a szükséges elhelyezésről, a család további gondozásáról.

3.1.4 Prevenációs szolgáltatások

2012-ben, az előző évekhez hasonlóan, irányított foglalkozások keretében biztosítottunk lehetőséget a gyermekeknek szabadidő eltöltésre **játszóházak** szervezése, lebonyolítása révén, melyeken különböző kézműves technikákkal ismerkedhettek meg (üvegfestés, gipszkép-öntés és festés, álarc-, hűtő mágnes-, tűpárnakészítés stb.) A foglalkozásokon összesen **174 gyermek vett részt**. Az elmúlt öt év forgalmát összehasonlító diagram adataiból is kitűnik, hogy a preventív szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma évről évre csökken, melynek hátterében a gondozási tevékenység intenzitásának növekedése illetve a családgondozók leterheltsége áll.

A szabadidős programok mellett egész évben biztosítottunk **korrepetálási lehetőséget** a tanulmányaikban nehezen haladó, rosszul teljesítő diákoknak. Az év folyamán ezt a szolgáltatásunkat **négy gyermek** vette igénybe **33 alkalommal**.

3.1.5 Hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtás

2012-ben is folyamatosan segítséget nyújtottunk a hozzánk forduló, gyakran analfabéta, hivatalos ügyeiket intézni nem, vagy nehezen tudó klienseinknek. Leggyakoribb problémát a háztartásvezetés, és az abból adódó díjhátralék keletkezése, szabálysértések elkövetéséből adódó büntetések fizetési képtelensége, a gyerekek után folyósított, illetve saját jogon igénybe vehető szociális juttatások intézésének nehézsége jelentette. Gyakran szerkesztettünk részletfizetési kérelmet illetve segítettünk családtámogatási ellátások, adó- és TAJ kártya igénylésében, bírósági keresetek szerkesztésében. Számos esetben működött közre telefonon történő ügyintézésben, mely klienseink számára olykor áthidalhatatlan nehézséget jelent. 2012-ben hivatalos ügyek intézése kapcsán **238 esetben fordultak hozzánk** segítségért, ez a szám emelkedett az előző évhez (209) képest.

3.1.6 Adományok közvetítése

Tapasztalataink szerint a lakosság körében az elmúlt évek során egyre ismertebbé vált, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat ruha, bútor, játék és egyéb használati tárgy adományokat fogad, melynek köszönhetően több, és alkalmanként nagyobb mennyiségű felajánlás érkezett. Az adományok fogadása folyamatos volt, melyeket a Családsegítő Szolgálat munkatársaival közösen, meghatározott napon és adminisztrációval közvetítettünk a Szolgálatot felkereső, és erre igényt tartó klienseinknek, 2012-ben **666 esetben**. Karácsony közeledtével Szolgálatunk játékgyűjtési akciót szervezett, majd az így összegyűjtött adományokat játszóházi foglalkozással összekötötte osztotta ki a gyermekeknek.

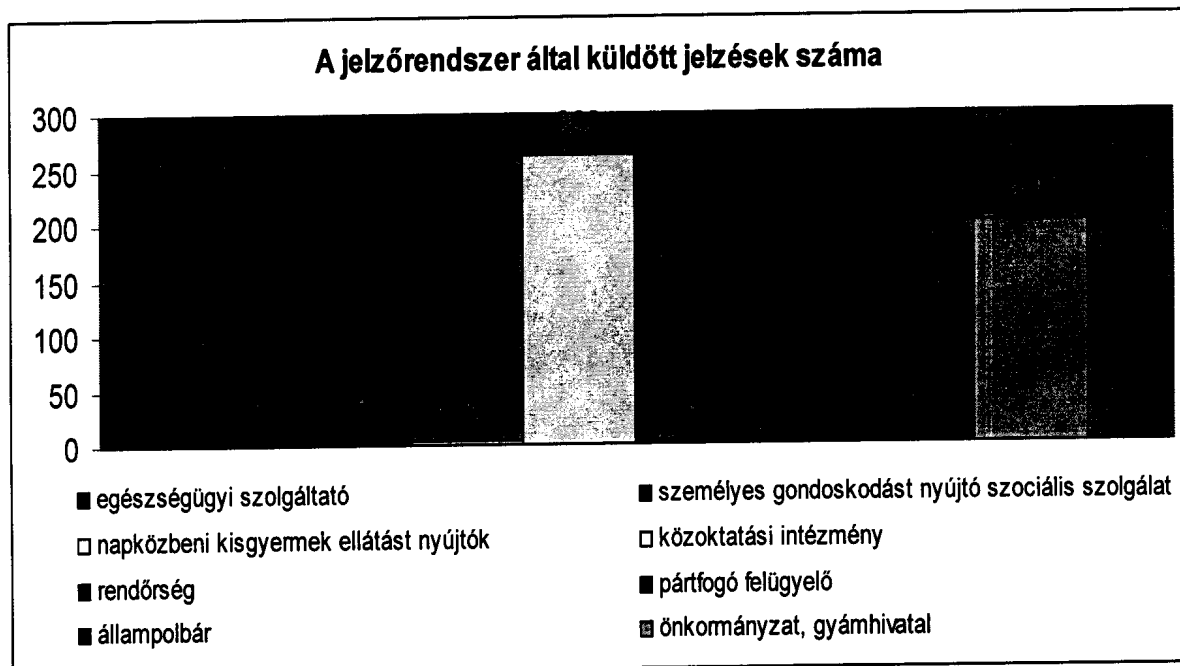
2012 őszén a Nemzeti Adó és Vámhivatal jelentős mennyiségű III. osztályú baba pelenkát ajánlott fel Szolgálatunknak, amit a Védőnői Szolgálattal egyeztetve tudtunk kiosztani újszülött, vagy csecsemő gyermeket nevelő anyák körében. Ilyen módon **37 szülő kapott 87 alkalommal** pelenka adományt. Megdöbbentően keresett az a szolgáltatásunk, melyet egy helyi pékség naponkénti felajánlásainak jóvoltából tudtunk a Családsegítő Szolgálat munkatársaival együtt hétvége kivételével, napi rendszerességgel közvetíteni. 2012. december 18-ától a helyi pékségtől Központunk megkapja az el nem adott, de minőségileg még megfelelő péksüteményt, ami az arra rászoruló és igénylők körében a reggeli órákban kerül kiosztásra.

2012-ben, öt munkanapon tudtunk **péksüteményt osztani**, amiből a felajánlott pékáru mennyiségétől függően **3-4 vagy akár 13-15 személy is** részesült **naponta**. A családok terheinek növekedése, a munkanélküliség problémájának egyre nagyobb súlya, a folyamatos elszegényedés ténye tapasztalható, ami egyre elkeseredettebb, sorsába beletörődött állapotot idéz elő klienseinkben.

3.1.7 A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében, észlelésében nagy szerepe van a jelzőrendszer tagjainak. Településünkön napi kapcsolatban állunk a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer tagjai közül

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, különösen a védőnőkkel és a gyermekorvosokkal,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal különösen a Családsegítő Szolgálattal
- a napközbeni kisgyermekellátást nyújtó intézményekkel, bölcsődével, óvodai gyermekvédelmi felelőssel,
- a köznevelési intézmények gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel,
- a rendőrséggel,
- pártfogó felügyelővel,
- gyámhatósággal.

2012-ben **512** esetben érkezett jelzés Szolgálatunkhoz a jelzőrendszer tagjaitól.

- Egészségügyi szolgáltatótól: 15,

- személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálattól: 14,
- óvodától, bölcsődétől: 4,
- közoktatási intézménytől: 262,
- rendőrségtől: 4,
- pártfogó felügyelőtől: 7,
- állampolgártól: 17,
- önkormányzattól, gyámhatóságtól: 200 esetben.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatok ellátására, és Szolgálatunkkal történő együttműködésre az 1997. évi XXXI. törvény kötelezi a tagokat, akikkel meghatározott időközönként szakmaközi megbeszélés keretén belül vitatjuk meg a közös feladatokat, tapasztalatokat. Tártyévben **négy alkalommal tartottunk szakmaközi megbeszélést**, de a mindennapi munka, a feladatok ellátása igényelte a napi szintű, folyamatos kapcsolattartást, gyakori volt az esetmegbeszélés, a közös családlátogatás.

Az előző évekhez hasonlóan a **Családsegítő Szolgálat** 2012-ben is pályázott a Magyar Ökumenikus Segélyszervezetnél **élelmiszercsomag adományra**, ami három alkalommal került kiosztásra. Az adományban részesülő mintegy **400 rászoruló család** kiválasztásában a jelzőrendszeri tagok aktívan közreműködtek.

Szolgálatunk preventív munkáját és a **rendőrséggel** való együttműködésünket segíti elő a település **szórakozóhelyeinek**, italboltjainak **közös éjszakai látogatása**, ellenőrzése. E tevékenységet több éve szervezzük, 2012-ben **három alkalommal** végeztük. Arra figyeltünk elsősorban, hogy a szórakozóhelyeken tartózkodnak-e kiskorúak, pártfogó felügyelet, vagy védelemben vétel alatt álló gyermekek. Általános tapasztalat, hogy a családok létfenntartási nehézségei miatt a szórakozóhelyek egyre kevésbé látogatottak nemcsak a fiatalok, de a felnőtt lakosság tekintetében is.

2012 márciusában a **SKÁI Hunyadi Mátyás Tagiskola szervezésében a rendőrséggel, és a Módszertani Gyermekjóléti Szolgálattal közös szakmai napon** vettek részt családgondozóink, ahol a megjelent szülők, pedagógusok, szakemberek egyrészt tájékoztatást kaptak a gyermekvédelmi munka fontosságáról és alkalmazási területeiről. A Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai Szolgálatunk felkérésére tartották meg tájékoztató előadásukat, a rendőrség beszámolója alapján pedig ismereteiket bővíthették a sokakat érintő és nyugtalanító „dizájner drogok”-ról.

Szolgálatunk az elmúlt évben **több alkalommal igényelte a rendőrség segítségét** egy-egy családlátogatás alkalmával családon belüli erőszak vagy családban jelentkező működési zavarok miatt. A rendőrség munkatársai, minden esetben gyors és határozott segítséget nyújtottak, ami megkönnyítette a családgondozók feladatellátását.

2012-ben is az intézmény biztosít helyet a fiatalok számára kirendelt **pártfogó felügyelő** fogadóóráinak megtartására. A családgondozók és a pártfogó felügyelő között folyamatos az információáramlás, rendszeres a személyes és a telefonos kapcsolat.

3.1.8 A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló gondozás során, a Szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében támogatták a gyermekeket testi-, lelki-, értelmi-, érzelmi jólétük megteremtésében, az őket veszélyeztető körülmények elhárításában. Segítségét nyújtottak a szülőknek - szükség szerint új, hatékonyabb nevelési módszerek bevezetésével - a nevelési-, gondozási feladataik ellátásához, a családban jelentkező működési zavarok megoldásához. Lehetőség és igény szerint kezdeményezték a szociális alapszolgáltatások keretében nyújtott gondoskodás igénybevételét.

2012-ben a(z)

- munkanélküliségből adódó jövedelemhiány, lakhatási gondok, anyagi nehézségek,
- gyermeknevelési problémák,
- a gyermekek részéről tapasztalt magatartászavar, agresszivitás, teljesítményzavar,

- szülők vagy a család életviteli devianciái,
- közoktatási törvényben meghatározott kötelezettségek megszegése,
- szülői illetve gyermeki kötelességtudat hiánya,
- szülői együttműködés hiánya,
- szabálysértés, bűncselekmény elkövetése,
- szülői elhanyagolás,
- szenvedélybetegség – alkoholizmus a szülőknél, dohányzás a gyermekeknél,
- a tiltólistán nem szereplő, kábító hatású, legális szerek fogyasztása jelentette a leggyakoribb problémát a gondozottak körében.

Szolgálatunk családgondozói 2012-ben **183 családból 277 gyermeket gondoztak alapellátás keretén belül**. A gondozási folyamat során **671 esetben keresték fel otthonukban az érintett családokat, 3128 esetben folytattak segítő beszélgetést** a problémák feltárása, megszüntetése érdekében. A munka során folyamatosan mérlegelni kellett, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető-e az önként igénybe vehető alapellátásokkal, vagy hatósági intézkedés kezdeményezésére van szükség. A legnehezebb feladat a veszélyeztető okok halmozott jelenlétének megszüntetése volt, mert sokszor sem eszköz, sem lehetőség nem állt rendelkezésre kezelésükhöz.

3.1.9 Javaslattétel gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására

Amennyiben a veszélyeztetettséget nem sikerült megszüntetni, és az alapellátás eredménytelen maradt, a családgondozó az összes körülmény mérlegelése után javaslatot tett

- a gyermek védelembe vételére, vagy
- a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére, nevelésbe vételére.

A javaslatban a családgondozó feltárta

- a gyermeket veszélyeztető körülményeket, a helyzet kialakulásának okait,
- a család szociális és anyagi helyzetét,
- a szülők nevelési tevékenységét,
- a szülő-gyermek együttműködési készségét.
- részletezte az alapellátás során végzett gondozási-nevelési munkát, a biztosított szolgáltatásokat, az eredménytelenség okát.

2012-ben 43 gyermek állt védelembe vétel alatt, nyolccal több, mint 2011-ben. A védelembe vétel alatt álló gyerekek számának emelkedése főként a tankötelezettség teljesítésének megszegéséből adódott, mivel a 16 év alatti tanulók, ötven órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzása esetén a gyámhatóság mérlegelés nélkül védelembe veszi a gyermekeket. A tapasztalat azt mutatta, hogy a tankötelezettségi törvény megszegéséből adódó veszélyeztetettség sok esetben kezelhetetlen. A törvény lehetőséget ad ugyan feljelentésre, pénzbírság kiszabására, de a büntetést a deprivált családok nagy részénél érvényesíteni nem tudja, vagy ha igen, a család, az állandósult jövedelemnélküliségéből adódóan, még kilátástalanabb helyzetbe kerül.

A védelembe vételt követően a családgondozó a szülővel és a gyermekkel közösen egyéni gondozási-nevelési tervet készített a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében.

A védelembe vétel hatósági intézkedés, mégis vannak esetek, amikor a kötelezettségek teljesítése elmarad. Főként nehéz a helyzet, amikor a szülő sem kezeli megfelelő súllyal a problémákat, feladatait. Egyre komolyabb gond a szülői és a gyermeki kötelességtudat, az együttműködés hiánya, a céltalanság, jövőkép nélküliség. Ez a tapasztalat, az előző évekhez képest, 2012-ben erősödött.

Amennyiben a veszélyeztetettséget hatósági kötelezéssel sem lehetett megszüntetni, indokolt esetben a gyermeket a családgondozó javaslatára a gyámhatóság kiemelte a családból, és ideiglenesen (30/35 napra), vagy átmenetileg (maximum 18 éves korig) nevelőszülőnél vagy a gyermekvédelmi szakellátás valamelyik intézményében helyezte el. **2012-ben 48 gyermek nevelkedett a szakellátás keretei között.**

3.1.10 A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése – utógondozás

A Szolgálat családgyógozói a szakellátásban dolgozó kollégákkal együttműködve rendszeres kapcsolatot tartottak fenn a családjukból kikerült gyermekek vérszerinti szüleivel, támogatták őket a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban. A nevelőszülői-, és gyámi gyógozó tanácsadókkal, több alkalommal került sor közös családlátogatásra. **10 gyermek esetében 8 alkalommal vettek részt a családgyógozók elhelyezési értekezleten**, ahol a gyermekek további gyógozási helyéről döntöttek, **24 gyermek esetében került sor az év folyamán az átmeneti nevelés felülvizsgálatára**. A gyermekek nevelésbe vételét két esetben szüntette meg a gyámhivatal.

A gyermekvédelmi munkában a szülők motiválatlansága, szociális, anyagi helyzete, életvezetése miatt ritkán fordul elő, hogy az átmeneti nevelésben lévő gyermeket a gyámhatóság visszahelyezi a családjába. Amennyiben ez mégis megtörténik, a hatóság egy évre a Szolgálat munkatársát rendeli ki utógondozónak. **2012-ben utógondozói feladatot 6 gyermek esetében láttak el** a Szolgálat munkatársai. Az utógondozói munka fontos része a szülő-gyermek kapcsolatának normalizálása, a gyermek családjába történő visszailleszkedésének, tanulmányai folytatásának, vagy az iskolai végzettségének megfelelő munkahely felkutatásának segítése.

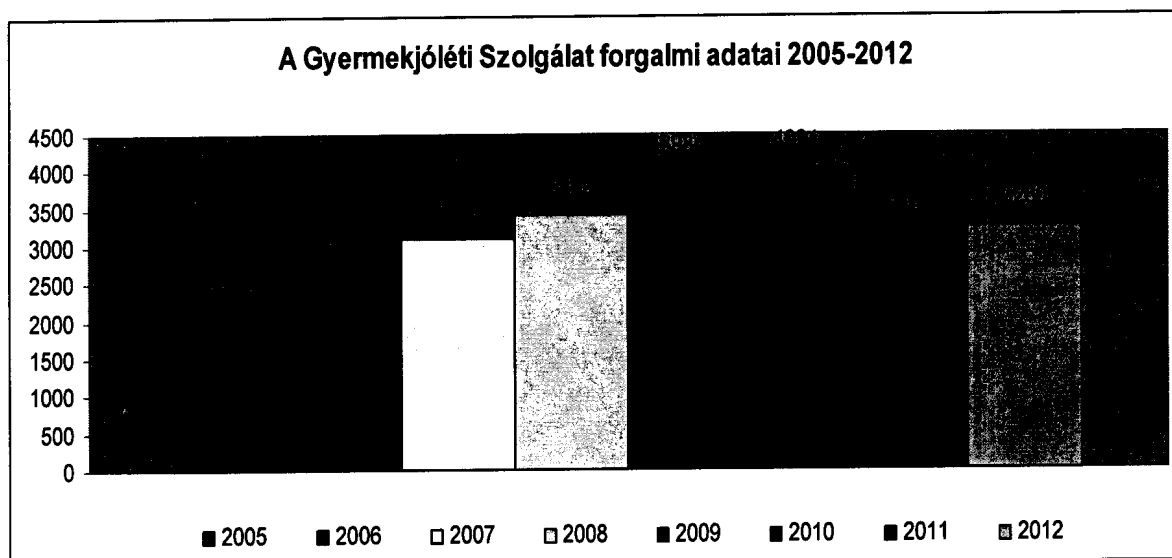
3.1.11 Környezettanulmány készítése

Családba fogadás kérelmezése, gyám kirendelés ügyében **környezettanulmány készítésére**, ezzel kapcsolatos ügyintézésre – a folyamatban lévő gyógozási ügyeken túl - **2012-ben 17 gyermek esetében került sor**. Ez az intézkedés 3 gyermekkel többet érintett, mint 2011-ben. Örökbefogadással kapcsolatos intézkedésre 2012-ben nem kérték fel Szolgálatunk családgyógozóit.

3.2 A Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évi szakmai tevékenységének elemzése

A Gyermekjóléti Szolgálat forgalma 2012-ben a forgalmi napló szerint 3260 fő volt.

2005-től a kliensforgalom folyamatos emelkedést mutatott egészen 2011-ig, melyet az alábbi összehasonlító oszlopdiagram is tükröz. Az előző évekhez képest 2010-ben a növekedés jóval csekélyebb mértékű volt, a kliensforgalom majdhogynem megegyezett a 2009. év szintjével, 2011-ben 21,3%-os csökkenés történt (4024-ről 3164-re), majd 2012-ben ismét emelkedett a Szolgálat forgalma, 96 alkalommal több lett a megkeresések száma 2011-hez képest.

A Gyermekjóléti Szolgálat – más szociális alapszolgáltatásokkal együtt – 2011. február 14-én a Sajószentpéter Kossuth út 40. szám alatti, uniós követelményeknek is megfelelően felújított, átalakított épületbe költözött át korábbi telephelyéről, a Sajószentpéter Árpád út 2. szám alatti épületből. Az új épület adottságai megkönnyítették a kollégák hatékony munkavégzését és számos ügyfélbarát változást hoztak, a Szolgálat kliensforgalma mégis visszaesett.

Tapasztalataink szerint a változást a Szolgálat megközelíthetősége, a korábbiakhoz képest kiesőbb elhelyezkedése, és az adományok közvetítése rendjének megváltozása okozta.

2012-ben szolgáltatásaink igénybevételi lehetőségeit kibővítettük és klienseink is megszokták az új épület megközelíthetőségének nehézségeit, ami már nem okozott olyan nagy gondot, mint kezdetben. A Szolgálat forgalmi adataiban 2011-hez képest szinte minden területen emelkedés történt, egyedül a preventív jellegű szabadidős tevékenységek számadatában következett be csökkenés, melynek hátterében a gondozási tevékenység intenzitásának növekedése, illetve a családgondozók leterheltsége áll.

	2011	2012
	(fő)	(fő)
Forgalmi adatok:		
A Gyermekjóléti Szolgálat forgalma	3164	3260
családlátogatás	610	671
Információnyújtás	2986	3128
Hivatalos ügyintézés	209	238
Tanácsadás	2447	2511
Közvetítés más szolgáltatásba	157	333
Esetkonferencia	8	39
Segítő beszélgetés	1799	1928
Szabadidős tevékenység	178	174
Korrepetálás	27	33

	(fő)	(fő)
Gondozási tevékenység:		
Alapellátottként gondozott:	316	277
Védelembe vétel alatt álló:	35	43
Utógondozott:	6	6
Szakellátásban gondozott:	48	50
Összesen:	405	376

2012-ben a Gyermekjóléti Szolgálat gondozási eseteinek száma – a szakellátásban lévő gyermekekkel együtt – 376 fő volt. Ez a szám 29 gondozási esettel kevesebb, mint az előző évben, de az azt megelőző évek számadataival összehasonlítva elmondhatjuk, hogy a csökkenés korántsem olyan jelentős mértékű, hiszen nyolc év alatt az alapellátást igénybe vevő gyermekek száma folyamatosan emelkedett, 2012-re pedig megkétszereződött.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gondozási tevékenység:	(fő)							
Alapellátottként gondozott:	137	182	177	160	198	307	316	277
Védelembe vétel alatt álló:	29	31	48	37	49	44	35	43
Utógondozott:	2	2	2	6	7	4	6	6
Szakellátásban gondozott:	42	31	51	35	47	50	48	50
Összesen:	242	246	278	238	292	405	405	376

A védelembe vett gyermekek számában 2011-ben gondozott gyermekek számához képest emelkedés volt tapasztalható. A gyermekek védelembe vételét elsősorban a tankötelezettség megszűnése, bűncselekmény

elkövetése, és szülői elhanyagolás indokolta. A törvényi változások szerint, a 16 év alatti tanuló, ötven órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzása esetén a gyámhatóság mérlegelés nélkül védelembe veszi a gyermeket.

Utógondozással kapcsolatos tevékenységet családgondozóink 2011 évhez hasonlóan 6 gyermek esetében végeztek.

A gyermekvédelmi szakellátásban lévő gyermekek száma, 8 év adatit összehasonlítva, emelkedést mutat. A családból történő kiemelés háttérében, legtöbb esetben, a gyermek felügyelet nélkül maradása, családi környezete, és önmaga általi súlyos veszélyeztetés áll. Az átmeneti nevelésbe került gyerekek nagyon kis százalékban kerülnek vissza a családjukhoz 18 éves koruk előtt.

A szakmai feladatok ellátó családgondozók létszáma a Gyermekjóléti Szolgálatnál 2012-ben is 4 fő volt településünkön. A 376 gondozott gyermek átlag ~94 fő ellátását jelentette családgondozóként. Ez az adat az előző évekhez hasonlóan meghaladja a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet I. számú melléklete által leírtakat, amely az egy családgondozóra jutó esetek számát 45 főben, vagy 25 családban határozza meg. A kollégák leterheltsége nem változott.

A Miskolci Módszertani Csoportnál havonta megrendezésre kerülő esetmegbeszélő csoportfoglalkozásokon, illetve a szociális szakma által szervezett és megrendezett szakmai napokon, konferenciákon családgondozóink lehetőség szerint részt vettek, a szakmai folyóiratokban, kiadványokban is megjelenő aktualitásokat figyelemmel kísérték. Szolgálatunk fontosnak tartja a szakmai képzést, önképzést, melyet sajnos a törvényi szabályozás 2012-ben már nem támogatott, nem jutalmazott. Anyagi forrás hiányában egyre kevesebb lehetőség nyílik továbbképzéseken való részvételre.

Szolgálatunk munkáját 2012. november 28-án ellenőrizte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala. Az ellenőrzés során megvizsgálásra kerültek a Szolgálat működését meghatározó dokumentumok, nyilvántartások, a szakmai és tárgyi feltételek, a szakmai tevékenység, a családgondozás és a minőségbiztosítás elemei. Az ellenőrzésen történt jegyzőkönyvfelvétel és a személyes visszajelzés alapján elmondható, hogy hiányosságot, szakmai hibát a Gyámhivatal munkatársa nem talált, a családgondozók munkáját magas színvonalúnak ítélte. A Szociális és Gyámhivatal írásos értékelést Szolgálatunk még nem kapta meg.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2012 márciusától – az egészségügyi szolgáltató tevékenységet ellátókhoz hasonlóan - TAJ szám alapú tevékenység adminisztrációs, és központi elektronikus nyilvántartást vezet a szolgáltatást igénybevevőkről, mellyel kapcsolatosan napi jelentési kötelezettség terheli.

3.3 A Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évben végzett tevékenységének összegzése

Az elmúlt évben a lakosságot plakátok, szórólapok, hirdetések segítségével tájékoztattuk. A napi gondozási tevékenység összetettségének és intenzitásának fokozódása miatt elmondható, hogy Szolgálatunk által nyújtott lehetőségeket egyre többen veszik igénybe és egyre szélesebb körben ismert a családgondozók munkája. Az elszegényedés folyamatából adódóan tapasztalható, hogy a kliens körhöz csatlakozva az eddig még jól funkcionáló családok is igénybe veszik a Szolgálat segítő tevékenységét. Településünkön a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer jól működik. A jelzőrendszer tagjai – a családgondozók ösztönzésének hatására – már rendszeresen írásban jeleznek, de telefonon és személyesen napi kapcsolatot tartanak fenn Szolgálatunkkal és szükség szerint egymással.

A környezeti tényezők, az anyagi jellegű nehézségek mellett 2012-ben is komoly problémát jelentett a szülői együttműködés hiánya, és a gyermekek elhanyagolása, a családon belüli erőszak, de mindezek mellett a gyermekek magatartásából adódó veszélyeztetettséget lehet leginkább kiemelni, mint egyre markánsabban jelentkező gondot, illetve az elszegényedésből adódóan a család működésében problémát okoz.

Az elmúlt évben is megfigalmazott tapasztalat volt, hogy vannak családok, ahol a deviancia szülőről-gyerekre szálló szocializációs séma, aminek hatására a gyermek és a szülő a családgondozó, illetve a gyermekvédelmi háló bármely tagjának ösztönző, problémát megoldani akaró magatartásától ellentétesen is dönthet úgy, hogy nem működik együtt, mert motivációi mások.

A tankötelezettség megszegésének problémája 2012-ben is erőteljesen jelentkezett, illetve egyre komolyabb nehézséget jelentett a mindennapi munka során a szülői és a gyermeki kötelességtudat hiánya, a céltalanság, jövőkép nélkülség, különösen azoknak a halmozottan hátrányos helyzetű fiataloknak a körében, akik a családi szocializáció során – a szülők marginális társadalmi státuszából, aluliskolázottságából, munkanélkülségéből adódóan – nem kaptak mintát az életpálya kialakításához. A tankötelezettség teljesítését a jogalkotó az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével, majd szüneteltetésének elrendelésével kívánta előmozdítani. Az elmúlt két év tapasztalata alapján megállapítható, hogy a jog eszköze nem hozta meg a kíván eredményt. Továbbra is jelentős az iskolai hiányzások miatt veszélyeztetett gyermekek száma, a jelzőrendszer tagjaitól a legtöbb jelzés az év folyamán ezzel kapcsolatosan érkezett.

4. Bölcsődei gondozás-nevelés

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része. Az intézmény a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosítja.

Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41. § rendelkezése értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartamának lehetőleg a szülő munkarendjéhez kell igazodnia.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, továbbá akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

4.1 A bölcsődei gondozás- nevelés feladatai

- az egészséges testi fejlődés elősegítése
- az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése
- a megismerési folyamatok fejlődésének segítése

4.2 A bölcsőde megnyitásával elért eredmények

- A bölcsődei ellátás megvalósulása növelte a helyi szolgáltatások számát és színvonalát.
- A családot érintő valamennyi alapellátás biztosítottá vált.
- A szolgáltatás megvalósítása a nők és a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása mellett, a településen élők életminőségére is kihatott és erősítette a település szociális, egészségügyi, oktatási és gyermekvédelmi ellátórendszerét.

A Bölcsőde 26 férőhellyel, két gondozási csoporttal működik.

1. korcsoport 20 hetes kortól- 3 éves korig 12 fő
2. korcsoport: 2 éves kortól- 3 éves korig 14 fő

2012. év végére a bölcsőde kihasználtsága a beíratottakhoz viszonyítva közel 100%-os volt. A gyermekek felvétele év közben folyamatosan biztosítva van.

2012. év folyamán beíratott gyermekek száma	51 fő
Ebből óvodába távozott	19 fő
Egyéb ok miatt kimaradt (betegség, költözés)	6 fő

Az intézménybe a Képviselő testület határozata alapján nem került bevezetésre gondozási díj. Az étkezéseknél a személyi és tárgyi feltételek megfelelően biztosítva vannak.

5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések

A beszámolási időszakban felügyeleti szerv nem végzett ellenőrzést.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A gyermekjóléti ellátásoknak hozzá kell járulni a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi-, és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez, családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

- a veszélyeztető tényezők megszüntetése érdekében gyakoribbá kell tenni a város területén tartandó bűnmegelőzési fórumokat, drog-prevenációs előadásokat,
- indokolt a háztartások gazdasági-pénzügyi gondjainak szakmai tanácsadással történő támogatása (esetlegesen klubok létrehozásával, előadások tartásával), továbbá
- a rászoruló fiatalok számára hasznos szabadidős programok szervezése (játsszóház, kulturális-, sportprogramok, stb.), az érintettek ösztönzése a programokon való részvételre, melynek célja a tudatos, célirányos tevékenységre nevelés.

6.1 A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2012. évben

Sajószentpéter város közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciója 2005-ben készült el, melyet Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 9/2006.(I.26.) határozatával fogadott el. A koncepció célja, hogy a korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keretet biztosítson Sajószentpéter Város Önkormányzatának az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelőzése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében tevékenykedők közötti célirányos párbeszéd megteremtésében kifejtett tevékenységhez. Az Önkormányzat közbiztonsági, bűnmegelőzési feladatai rendkívül széleskörű, szerteágazó területet ölelnek fel.

A koncepció fontos elemei között szerepelt a bűnmegelőzésben érdekelt szervek, szervezetek, állampolgárok együttműködésének új alapokra helyezése, a közterületek rendjének fenntartása és hatékonyabb ellenőrzése, a lakosság személy- és vagyonbiztonságának megteremtése, az Önkormányzat felvilágosítási tanácsadói feladata a lakosság közbiztonság érzetének javításában, az időskorúak áldozattá válásának elkerülése.

A kábítószer-fogyasztás ellen egyre többet próbál tenni mind a város, mind a rendőrség (D.A.D.A. program). Az eredményesebb prevenció érdekében már nem elég a középiskolákban foglalkozni a témával, hanem már indokolt az általános iskolában elkezdni a felvilágosító munkát.

A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők száma az elkövetett bűncselekmények alapján illetékességi területünkön 2012. évben az alábbiak szerint alakult:

- gyermekkorúak által elkövetett bűncselekmények száma: 9,
- fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények száma: 29

6.2 A bűnelkövetés okai

A gyermekkorú jogsértők a vagyon elleni bűncselekmények kategóriájába tartozó lopások elkövetésében vettek részt. Ezek a gyerekek az általuk elkövetett cselekmények súlyával sokszor nincsenek tisztában, azokat gondolkodás nélkül, a cselekmény következményeinek mérlegelése nélkül követik el. Az esetek háttérében gyakran a rendezetlen családi háttér, a szülők elhanyagoló nevelése, a családon belüli egyéni kötelességtudat hiánya és a következtelen gyermeknevelés áll.

A fiatalkorúakra elsősorban a vagyon elleni bűncselekmények, illetve garázdaságban való részvétel volt a meghatározó. Az erőszakos bűncselekmények háttérében a fiatalos vérmérsékleten túl ezt a virtuskodás és az agresszivitás jellemzi. Fizikai erejükkel, vakmerőségükkel behajszolják magukat illetve egymást az olykor durva elkövetési módokba is. Esetükben a gyermekkorúakhoz képest eltérés, hogy gyakori kísérő jelenség az italozás. Az alkohol hatása alatt álló fiatalok gyakran követnek el kisebb-nagyobb jogsértéseket. Ezeknél az eseteknél jellemző a hirtelen felindulásból, a jogos, vagy jogosnak vélt sérelem megtorlása.

A fiatalkorúak vonatkozásában mindenképpen említést érdemelnek azok a tényezők, amelyek befolyásolják a deviáns magatartást. Ezek pedig a családi, és anyagi körülmények, az aluliskolázottság, a műveltség hiánya, valamint a kialakulatlan értékrend, a tapasztalatlanság.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok célok

A gyermekvédelmi törvény családi típusú nevelésre orientált rendszert alakított ki, amely a preventív és a családba való visszahelyező megoldásokat szabályozza és helyezi előtérbe. A hatósági gyermekvédelmet az esetek többségében meg kell, hogy előzze a rászoruló gyermekekre vonatkozó alapellátás, melynek igénybevétele önkéntes. Garanciális jelentősége van azon gyermeki jog érvényesülésének, miszerint ne lehessen gyermeket kizárólag anyagi okból a családjából kiemelni.

Továbbra is szükséges a jelzőrendszer tagjai között összehangolt munka jelenlegi színvonalának megtartása, az ellátórendszer hatékonyságának növelése a gyermekek mindenkifelett álló érdekeinek a szem előtt tartása.

Sajószentpéter, 2013. április 9.